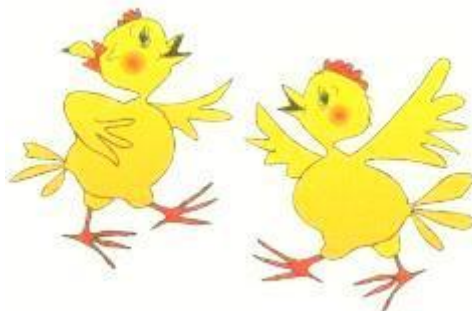

Tabasalu lasteaed Tibutare

Väärtuskasvatus lasteaias: lasteaed ja pere üheskoos

KONKURSITÖÖ

Tahad latva ronida, hakka tüvest peale

/Eesti vanasõna/

Tabasalu 2012

SISSEJUHATUS

Pildikesi ajaloost

Tabasalu lasteaed Tibutare asub Harku vallas Tabasalu alevikus. Lasteaed asub ühekorruselises hoones, kus on ruumi kaheksale rühmale ja lasteaia heaolu eest vastutavale personalile.

Tabasalu lasteaed Tibutare valmis **Ranna sovhoosi ööpäevaringse lastepäevakoduna** 1970. aasta oktoobripühadeks. Esialgselt kaheühmalisena ja 45-kohalisena - sõimerühmas sai käia 20 last ning aiarühmas 25 last. Esimese tegutsemisaasta lõpus läks lasteaiast kooli 6 last.

Ranna sovhoosi linnukasvatuse kiire areng ning sellega kaasnenud rahvaarvu suurenemine ja elamuehitus tingisid vajaduse lasteaia laiendamiseks, sest aiarühma eraldi tubades töötas kaks rühma ning neile lisandus veel rühm saalis.

1976. aasta septembris avati 4 uut rühma ning lasteaed sai 6-rühmaliseks - 2 sõimerühma ja 4 aiarühma. Kokku sai lasteaias käia nüüd 140 last.

1979. aastal korraldatud nimekonkursi tulemusena sai lasteaia nimeks **TIBUTARE**.

1981. aastal lisandus veel 2 rühma ning nüüd oli lasteaias 8 rühma ja kohti 190 lapsele. Tegelikult oli lasteaia nimekirjades kuni 210 last.

1986. aastal kaotati öörühmad - siis hakkas sovhoosi buss lapsi õhtuti kodudesse sõidutama ning lapsed ei pidanud enam pikki nädalaid ilma koduste helluseta mööda saatma.

1993. aasta 1. jaanuarist sai lasteaia omanikuks Harku vald.

1993. aastal suleti laste vähesuse tõttu kaks rühma. Juba aasta hiljem avati üks suletud rühmadest ning 1996. aasta septembris ka teine.

Tänaeni töötab lasteaed **8-rühmalisena**. 2012/2013 õppeaastal käib Tibutares 176 3-7aastast last.

Konkursitöö nimi

Meie lasteaia konkursitöö kannab nime „**Tahad latva ronida, hakka tüvest peale**“.

Miks selline nimi?

Tibutare väärtuskasvatuse töörühm arutles konkursitöö nime üle ning põhjendusi töö nimele on kolm:

- **KÕIK SAAB ALGUSE KODUST JA PEREST.** Kodu ja perekond on tüvi, millele toetub lapse tulevik. Seetõttu on koostöö lastevanematega lapse arengu toetamisel ja suunamisel esmase tähtsusega.
- **AUSTUS ESIVANEMATE VASTU.** Puu seisab juurtega maas, et püsti seista ja toit saada. Juured on nagu esivanemad ja maa meie kodumaa – Eestimaa. Olulised on tavad ja kombed, mille toel kasvame.
- **VÄIKESTE SAMMUDEGA PIDEV EDASILIIKUMINE.** Kui tahad kõrgele ja kaugemale jõuda, pead alustama vähesest, olema edasipüüdlik ja hakkaja.

Neid mõtteid toetavad ka meie lasteaia missioon ja visioon.

Lasteaia missioon: Tuhande miili pikkune tee algab ühestainsast sammust

(Hiina vanasõna).

Lasteaia visioon:

Õnn on...
naerda sageli ja südamest;
võita tarkade inimeste lugupidamine
ja laste poolehoid;
pälvida ausate kriitikute heakskiit
ja taluda valelike sõprade reeturlikkust;
mõista ilu;
leida inimestes parim;
anda maailmale midagi head -
tore laps, haritud aed või parem ühiskond;
teada, et kas või üksainus elusolend
on tänu sinule hinganud kergemalt.
See tähendabki olla edukas.
(Ralph Waldo Emerson)

MEIE LASTEAIA VÄÄRTUSED

Organisatsiooni põhiväärtus on tõekspidamine, mis juhib inimeste mõtteid ja tegusid. Meie lasteaia **väärtused** sõnastati esmakordselt seoses Tabasalu lasteaed Tibutare õppekava koostamisega 1999.aastal. Väärtused on aja jooksul ning huvigruppide tagasiside tulemusena läbi teinud muutused. 2009-2010 õppeaastal arutlesime väärtuste teemal ning nende arutelude tulemusena sõnastasime meie lasteaia väärtused alljärgnevalt:

Tabasalu lasteaed Tibutare PÕHIVÄÄRTUSED

LAPS – mäng, lapse igakülgne areng, individuaalsusega arvestamine, turvalisus, tervis

LAPSEVANEM – koostöö, kaasamine, nõustamine

PERSONAL – eeskuju, loovus, koostöö, kogemuste jagamine, erialaspetsialistid

TRADITSIOONID – ühisüritused, järjepidevus, rahvuskultuur

AVATUS – koostöö, kogemuste jagamine, informatsiooni kättesaadavus

KESKKOND – suur ja roheline õueala, ümbritsev loodus oma võimalustega

Tibutare väärtused (logo autor: Ave Peebo)

LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ EESMÄRGID

Selleks, et laps tunneks end lasteaias võimalikult hästi ja turvaliselt, et kõik tema vajadused saaks arvestatud, on vaja tihedat koostööd lapsevanematega.

Meie lasteaia põhieesmärgiks on kujundada lasteaia ja pere koostöös ühtsed väärtused (väärtuskasvatus) ning leida igale lapsele parim tee (individuaalsusega arvestamine, arenguestluste läbiviimine, lastevanemate nõustamine, ühisüritused jne).

Koostöö vanematega põhineb:

- vastastikusel usaldusel ja üksteise mõistmisel - ainult siis, kui lapsevanem usaldab lasteaia personali ja soovib arutada õpetajatega kõike lapsesse puutuvat ning kui lapsevanem näeb, et teda kuulatakse ja mõistetakse, saab lapse heaks koos kõige paremini tegutseda;
- võrdsusel ja üksteisega arvestamisel - pedagoogid teavad laste arengu üldisi seaduspärasusi ja omavad pedagoogilist kogemust, kuid lapsevanem armastab oma last ja teab temast (tervis, harjumused, probleemid, kodune olukord) kõige enam - ainult koos arutades leiame lapse jaoks parima;
- koostöö peab olema tihe, pidev ja erinevaid vorme kasutav - harvad vestlused ja mõned peod ei aita ühiseid asju arutada.

Lastevanematega koostöö eesmärgid on:

- ühtsete väärtushinnangute kujundamine
- lapse arengu toetamine – igale lapsele parim tee
- uute koostöövormide leidmine ning nende ellurakendamine
- lastevanemate ootuste väljaselgitamine ja tagasiside lasteaia erinevate tegevusvaldkondade kohta
- lastevanemate pidev nõustamine
- hoolekogu töö tõhustamine

LASTEVANEMATE KAASAMISE TAVAD JA KOOSTÖÖVORMID

Lastevanemate kaasamiseks lasteaiaellu on erinevaid võimalusi. Koostöö lastevanematega võib meie lasteaias jagada 5 suurde gruppi:

- 1) Suhtlemine ja informatsiooni edastamine
- 2) Lastevanemate nõustamine
- 3) Ühised ettevõtmised ja osalemine õppeprotsessis
- 4) Lastevanemate ootused ja tagasiside
- 5) Hoolekogu töö

Suhtlemine ja informatsiooni edastamine

Suhtlemiseks ning informatsiooni saamiseks ja edastamiseks kasutatakse meie lasteaias erinevaid võimalusi.

- **Infostendid** – igas rühmas on väga erinevad ja rühma nimest lähtuvad infostendid, mille kujundajaks on kunstiõpetaja Ave Peebo. Infostendidel jagatakse lisaks püsiinfole (rühma personal, laste nimekiri, päevakava, õppeprotsessi info) pidevalt ka jooksvat infot – lähenevad üritused, huvitavad artiklid jne
- **E-kirjad** – tänapäeva arenenud infoühiskonna nõudmisi arvestades on suhtlemine veebi vahendusel saanud igapäevaosaks ka meie lasteaias. Oluline info arutatakse lastevanematega läbi silmast-silma ning lisaks edastatakse see e-kirjade teel.
- **Koduleht** - meie lasteaial on pidevalt uuenev kodulehekülg (www.tibutare.edu.ee), kus on nähtav kogu oluline informatsioon meie lasteaia kohta.
- **Kuldmuna** - lasteaias ilmub igakuine uudisteleht “Kuldmuna”. Uudisteleht Kuldmuna hakkas ilmuma 2009.aasta septembrist ning on jõudnud nüüd 32. numbrini. Algselt 4-6 leheküljelisest lehekesest on välja kasvanud peaaegu ajakirja mõõtu väljaanne, mida hindame kui lasteaiaelu kroonikat.

<http://www.tibutare.edu.ee/pages/kuldmuna.php>

- **Kuulutused ja kutsed üritustele** – lastevanemate teavitamiseks ja üritustele kutsumiseks on tavapärasemaks viisiks kuulutused rühma infostendil. Sageli kujundavad aga lapsed õpetajate juhendamisel omanäolised kutsed oma emale-isale, mis on saanud lastevanematelt väga positiivse tagasiside – kutse on personaalne ning tuletab ka kodus lapsevanemale meelde, et ta on lasteaeda oodatud.
- **Koosolekud** – igal sügisel toimuvad õppeaastat alustavad lastevanemate koosolekud, kus arutatakse läbi kõik algava perioodi tegemised.
- **Infoleht „Tere, mina siin“** - lasteaeda tulekul vanemate poolt täidetav infovoldik lapse kohta, kus selguvad ka vanemate ootused ja soovid lasteaiale.

Võimaldamaks tutvuda lastevanematel põhjalikumalt sisulise tööga, mida lasteaias teeme, oleme korraldanud lahtiste uste nädalaid, kus vanematel on võimalus osaleda kõikides rühma tegemistes, ka õppe-kasvatustsentsis. Kahjuks on vanemad kasutanud võimalust suhteliselt passiivselt.

Lastevanemate nõustamine

- **Igapäevased vestlused** – igal hommikul last lasteaeda tuues ja õhtul lapsele järele tulles on lapsevanemal ja õpetajal võimalus vestelda lapse päevast, edusammudest, huvidest, aga ka tekkinud küsimustest ja muredest. Vaieldamatult on see kõige kiirem tee mõlemapoolseks tagasisideks, mida lapsevanemad ka aktiivselt kasutavad. Lapsevanemaid nõustavad lapse arengu osas lisaks rühma õpetajatele kunsti-, muusika- ja liikumisõpetaja, logopeed ning lasteaia juhtkond.
- **Arenguestlused**

Kord aastas (ajaperioodil jaanuar-märts) toimuvad arenguestlused lastevanematega.

Arenguestluste eesmärk on:

- lapse arengu hindamine ja toetamine;
- tagasiside jagamine lapse arengust ja õppimise tulemustest;
- lapsevanemate seisukohtade ja ootuste väljaselgitamine.

Lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapsevanemaga.

Arenguestluste korraldus meie lasteaias:

- Enne arenguestluste toimumist täidavad ettevalmistuslehe nii lapsevanemad kui ka õpetajad;

- Arenguveestlused toimuvad kokkulepitud ajal;
- Arenguveestluse lõpus vormistatakse ühine arenguveestluse kokkuvõte, mis toob välja lapse tugevad ja toetust vajavad küljed ning lapsevanemate ja õpetajate tegevused lapse arengu toetamiseks.

Arenguveestlusel osalemine ei ole lapsevanemale kohustus, kuid vaieldamatult on see nii lapsevanemale kui ka õpetajale suurepärane võimalus saada tagasisidet lapse arengust ning leppida kokku edasises tegevuses.

- **Koolitused, loengud, teabepäevad** – meie lasteaias on välja kujunenud traditsioonilised teabepäevad, kuid igal aastal pakume ka erinevatel teemadel koolitusi ja loenguid. 2010.aasta sügisel viisime lastevanemate seas läbi küsitluse, et välja selgitada nende ootused koolitustele. Traditsioonilisteks on kujunenud iga-aastased kohtumised Tabasalu Ühisgümnaasiumi õpetajate kohtumine koolieelikute vanematega ja lasteaia personaliga, kus alati on lasteaia saal huvilisi täis ning koolivalmidusega seotud teemasid, mida arutada, on piisavalt. Traditsiooniks saanud kohtumised uute lastevanematega toimuvad alates 2005.aasta maikuust ning üritusele on oodatud kõik uued lapsed ja lapsevanemad. Kokkusaamistel oleme tutvustanud meie lasteaia tegemisi, erialaspetsialistide tööd ning samuti on lastel ja vanematel võimalus tutvuda rühma ja õpetajatega, kus laps sügisel lasteaia teed alustab.

Ühised ettevõtmised ja osalemine lasteaia õppeprotsessis

Lastevanemate osalemine lasteaia elus on aktiivne. Lapsevanemad on oodatud nii lastele kui ka lastevanematele mõeldud üritustele. Aktiivselt osalevad lapsevanemad lasteaia igapäevaelus ning aitavad nii rühmade kui ka maja tegemistele kaasa. Lasteaia ja lastevanemate vahel on kujunenud usalduslikud suhted ja koostöö.

Tegevuskavasse planeerime igal aastal väga erinevaid peredele mõeldud ühisüritusi..

Üritused, mille üle tunneme uhkust:

- Traditsioonilisteks on kujunenud **isadepäeva ja emadepäeva tähistamine**. Samas on väga erinev ürituste ülesehitus. Isadepäeva oleme tähistanud kontserdiga, orienteerumismängudega, mängupidudega, spordivõistlustega, aga ka hommikupudru söömisega. Sel sügisel (2012 november) ootavad lapsed isasid rühma ühisele mänguõhtule. Emadepäeva tähistame sageli kontserdiga või esinevad lapsed õpitud näidendiga. 2012.aasta kevadel toimus emadepäev ülemajalise kontserdina „Laulan mina

rõõmu südame““, mis sai vanematelt väga positiivse tagasiside. Lisaks laste esinemisele kaasasime sel korral ka isasid, kes esinesid emadele laulu-pillimängu- ja tantsunumbriga (isasid juhendasid muusikaõpetaja Irena Bormann-Eskor ja liikumisõpetaja Anna Sõõrd).

Vaprad isad tantsivad emade rõõmuks (foto: Tibutare fotoalbum)

- Igal kevadel saadame kooli uue lennu lapsi ning igal sügisel ootame lapsi ja lapsevanemaid üritusele „**100 päeva koolilaps**“. Nii lapsed, lapsevanemad kui õpetajad saavad tuletada meelde möödunud lasteaiaaega ning jagada esimesi koolimuljeid. Sel sügisel toimus aga üritus „9 aastat koolilaps“ (<http://www.tibutare.edu.ee/media/Kuldmuna%20nr%2031.pdf>, lk 4), kus rühm ootas lasteaeda lapsi, kes kevadel põhikooli lõpetasid. Algatus ürituse korraldamiseks tuli endistelt lastevanematelt.
- Meie lasteaias ei unustata ka vanavanemaid. Igal sügis-talvel toimuvad **memme-taadi peod** kas pannkoogiõhtuna, mängupeona, kontserdina või mõnel muul viisil.
- Traditsiooniliseks on kujunenud iga-aastane meisterdamisõhtu. **Meisterdamisõhtud** said alguse 2005. aasta detsembris üritusega „Meie rühma jõulud“, mil vanemad olid oodatud lasteaeda koos lastega meisterdama jõulukaunistusi, millega ehiti rühmaruumid. Nii vanemad kui tibutarelased jäid üritusega väga rahule. Järgnevatel aastatel on toimunud meisterdamisõhtud „Meie lapse raamat“ (rühma juturaamat), „Igal ühel oma pill“ (pillide

meisterdamine), „Teeme teatrit“ (näpu- ja käpiknukud), „Seemneprojekt“ (seemnete kasutamine meisterdamiseks), „Mänguasi“ (mänguasjade meisterdamine).

Issi õmbleb mulle jänese! (foto: Tibutare fotoalbum)

- Vanematega koostöös on valminud mitmed kaunid **näitused**, mis on kaunistanud meie lasteaia pikka koridori – jõulukompositsioonid, sügisnäitus, vanade mänguasjade näitus, lihavõttekompositsioonid. Rõõm on tõdeda, et vanemad on näitustele eksponaatide toomisel väga aktiivsed ning samuti külastatakse koos lastega näitust.

Sipsikute rühma jõulud (foto: Tibutare fotoalbum)

- Lastevanemate lemmikuks ja oodatuimaks ürituseks on kujunenud **jõululaat ja –kohvik**. Jõululaadalt saadud tulu kasutavad rühmad erinevate õppevahendite soetamiseks, jõulukohviku tulust saab kasu kogu lasteaed. Seniste kohvikutulude eest muretsesime lasteaia õppeklassi kaltsuvaibad ning muusikategevuste läbiviimiseks mikrofoni.

Nii palju põnevat kaupa... (foto: Tibutare fotoalbum)

- Tibutare **jõulupeod** viiakse läbi jõuluetendustena, kus tegevus toimub kas jõulumetsas, rehetoaas, mänguasjapoes või mingis muus põnevas kohas. Sageli esinevad ühislauludega jõulupidudel lapsevanemad ning enamus jõuluüritusi lõppeb ühise koosviibimisega rühmas, kus olulisel kohal jõulusöök ja –jook.
- Mitmel aastal on meie lasteaia õueala saanud tänu vanemate aktiivsele osalemisele **talgupäeval** puhtamaks ja lastele rohkemat tegevust pakkuvaks. Talgupäeval on vanemate abiga parandatud katkiseid mänguvahendeid, paigaldatud uusi vahendeid, vahetatud liiva, kaevatud välja üleliigseid kivisid, korrastatud lillepeenraid ning tehtud muid vajalikke töid. Traditsiooniks on saanud lõpetada Tibutare talgupäev ühise hernesupi söömisega.

Suur ja väike töömees (foto: Tibutare fotoalbum)

- Igal aastal toimub kindlasti ka mõni uudne ühisüritus lastevanematega. Olgu selleks siis **vastlapäev** koos vastlasõõgiga, **lumelinna ehitamine**, õpitud **näidendi** esitamine lastevanematele või mõni muu tore ettevõtmine.
- Lastevanemate abi on sage **õppe-kasvatustöö läbiviimisel**. Näiteks käivad lapsevanemad (või õed-vennad) tutvustamas lemmikloomi. Võimalusel külastatakse vanemate töökohtasid. Sageli kaasatakse lapsevanemaid (eriti emasid) õppekäikudele.
- Lastevanemate abi ja toetusega toimuvad Tibutare traditsioonilised **üritused kooliminejatele**. Laste jaoks on väga oodatud **öö lasteaias**, kus koostöös lastevanematega toimuvad erinevad õhtused üritused (disko, mängud jne), samuti toitlustamine.
- Ja iga õppeaasta lõpeb **lõpupiknikuga** kas lasteaia hoovis, laste kodudes, Tabasalu looduspargis, Tallinna loomaaias või hoopis Kõrvemaal. Aina enam on lõpupiknikud kujunenud pereüritusteks, kus sõidetakse lasteaiast kaugemale telkima ning ollakse enne suvepuhkusele jäämist sõpradega mitu päeva koos.

Lastevanemate ootused ja tagasiside

Meie lasteaiale on tähtis lastevanemate rahulolu ja koostöövalmidus. See on läbi aastate olnud nii meie üldeesmärgiks kui ka läbivalt õppeaastate põhieesmärgiks.

Lastevanemad on kaasatud lasteaia arengukava, tegevuskava ja õppekava ning rühma tegevuskava arendustegevusse. Küsime nende arvamust, tutvustame oma tegemisi ja arvestame ettepanekutega edasise planeerimisel.

Lastevanemate ootused, vajadused ja rahulolu selgitatakse meie lasteaias välja rahulolu-uuringutega, küsitluste ja vestlustega. Rahulolu-uuringuid viime läbi iga õppeaasta kevadel. Uuringutes on nii kattuvaid kui ka uusi valdkondi. Alates 2009.aasta kevadest on rahulolu uuringud lastevanematele läbi viidud elektrooniliselt. See on kahjuks vähendanud tagasiside andjate osakaalu.

Lastevanemate rahulolu uuringute tagasiside on olnud läbi aastate väga positiivne, samas oleme saanud vanematelt ka ideid ja parandusettepanekuid.

Lastevanemate rahulolu-uuringute tulemuste kokkuvõtted on arutelul nii hoolekodus, pedagoogilisel nõupidamisel kui ka lastevanemate koosolekutel. Vanemate tehtud ettepanekud arutatakse läbi ning parendamist võimaldavad ettepanekud leiavad ka kasutamist. Lastevanemate parendusettepanekute tulemusel toimuvad lasteaias erinevad rühmade üritused, lahtiste uste päev, logopeedi osalemine lastevanemate koosolekutel, lasteaia õuevahendite uuendamine ning paljud muud muudatused.

Vanemate üldine rahulolu Tibutarega on väga kõrge. Samas leiame ühiselt, et meil on arenemisruumi ning võimalus muutuda veel paremaks.

Hoolekogu töö

Lastevanemate esindajad osalevad aktiivselt hoolekogu töös. Hoolekodus on esindatud erinevate elualade esindajad, kes aitavad luua võimalusi ja tingimusi laste mitmekülgsaks arenguks ja kasvamiseks. Hoolekogu tegutseb aktiivselt lasteaia huvides.

Hoolekogu on loonud positiivsed sidemed lasteaia pidajaga edastades lasteaia probleeme ning püüdes tagada materiaalsete ressursside eraldamise vastavalt lasteaia vajadustele (õuealale mänguvahendite soetamise, turvafirma kaasamine lasteaia territooriumi valvamiseks, lahenduste leidmine ventilatsioonisüsteemi korrastamiseks jne).

Lasteaia hoolekogu koguneb vastavalt vajadusele. Lisaks koosolekutele suheldakse ka elektrooniliselt ning iga rühma esindaja suhtleb vajadusel oma rühma probleemide lahendamiseks ka isiklikult direktoriga.

EDASISED SUUNAD JA MÕTTED

Edasiste eesmärkidenä soovime luua toimivat lastevanematele suunatud koolituskava, mis lähtub lastevanemate ootustest ja soovidest. Esimene samm on selleks astunud – selgitasime küsitlusega välja lastevanemate ootused ja soovid koolitustele. Esimesed koolitused on ka toimunud. Soovime koolitused muuta regulaarseteks ning oluline on leida teed ja võimalused, kuidas lapsevanemaid aktiivsemalt koolitustel osalema saada.

Kindlasti jätkame senise toimiva süsteemiga – saame ja jagame infot, nõustame lapsevanemaid, ootame lapsevanemaid aktiivselt osalema õppeprotsessis, lasteaia tegemistes ja ühisüritustel ning uurime nende rahulolu ja edasisi soovide.

Koostöö lastevanematega on ja jääb meie lasteaia põhieesmärgiks, et kujundada lasteaia ja pere koostöös ühtsed väärtused ning leida igale lapsele parim tee.

Kõikide tibutarelaste mõtted vormistas konkursitööks

Kaire Kollom

õppealajuhataja